

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 יוני 2024

תנ"ש 24-06-48601 האחות נ' האח

1

כב' השופטת מיכל ברדנשטיין		בפני
1. האחות		תובעת משיבה
נגד		
1. האח		נתבע מבקש

2

החלטה בהולה

3

4

5

6

7 1. לאחר שעיינתי בבקשה לעיון מחדש בהחלטתי המוקדמת יותר מהיום, שניתנה לפני שעה קלה,
8 מצאתי לדחות את הבקשה.

9

10 2. המבקש טוען כי אבי הצדדים ציווה לו את כל רכושו בצוואה שהותיר, וכי הקברים, ובכללם
11 הקבר אשר נטען על ידי המשיבה שהוא של המנוחה, אם הצדדים, ונרכש על ידה בחייה, הם
12 חלק מעזבונו. המבקש טוען כי לא ניתן לקבור את המנוחה בקבר האמור, בלא הסכמתו, וכי
13 הוא מתנגד לקבורה זו. לטענתו, המשיבה לא אמרה אמת כשטענה שהמנוחה רכשה את הקבר,
14 וכי היא ביצעה מחטף, עת פנתה בבקשתה מהיום, וכי היא לא צירפה מסמכים המעידים על כך
15 שהקבר שייך למנוחה.

16

17 3. שעה שהמנוחה נפטרה אתמול וטרם נקברה, ההכרח המידי הוא להביאה לקבורה. מדובר
18 בעניין המתחייב מכבוד המת. כפי שנקבע בע"א 4576/08 ליה עטרה בן-צבי נ' פרופ' יהודה היס,
19 נבו:

20

21

22 "בין ההיבטים השונים החוסים תחת "כבוד המת" ניתן למנות את החובה
23 להביא את המת לקבורה בתוך פרק זמן מסוים ואת האיסור להוציא
24 את הגופה מקברה, למעט במקרים מסוימים (פקודת בריאות העם,

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 יוני 2024

תמ"ש ש 24-06-48601 האחות נ' האח

1 1940; תקנות בריאות העם (קבורה מחדש), 1941; את הזכות להיקבר
2 בכבוד (ע"א 9486/00 וירג נ' המועצה הדתית כרמיאל, פ"ד נז(1) 565
3 (2002)); ואת החשיבות שבשמירה על רצון המת במילוי צוואתו (ראו
4 למשל ע"א 724/87 כלפה נ' גולד, פ"ד מח(1) 22, 28 (1993)). את כל אלה
5 ניתן לראות כהיבטים ספציפיים המשקפים את "כבוד המת" בכללותו.
6 מדובר בזכויות, חובות או אינטרסים שהם ייחודיים למת באשר הוא
7 מת...החשיבות שבהגנה על ההיבטים השונים של "כבוד המת" נובעת גם
8 מכך שדינים אלה מגנים על זכויות או על אינטרסים אחרים מלבד אלה של
9 המת, כגון זכותם של בני המשפחה לכבד את זכר יקירם, בריאות העם או
10 האינטרס הציבורי שבשמירה על כבוד אתרי קבורה. ברבים מן המקרים,
11 השמירה על כבוד המת והשמירה על זכויות אחרות שנלוות לו אינם ניתנים
12 להפרדה, והפסיקה אף מתייחסת אליהם כהיבטים השלובים זה בזה.
13 הזכות לכבוד המת משקפת היבטים אלה כולם: רצון הנפטר בחייו להיות
14 זכאי לכבוד לאחר מותו, רצון המשפחה בכיבוד זכרו של הנפטר והערך
15 החברתי של כיבוד המתים.. " (פסקה 30).

16
17 4. המשיבה טענה בבקשתה שהוגשה היום כי המנוחה רכשה את חלקת הקבר שבמחלוקת עוד
18 בחייה וצירפה לבקשתה צילום של חלקת הקבר כאשר המצבה נושאת את שמה של המנוחה,
19 דבר המלמד לכאורה על כך שהקבר אכן יועד למנוחה.

20
21 5. המבקש לא צירף לבקשתו את צוואת האב, הכוללת לטענתו גם הוראת הורשה לטובתו לגבי
22 הקבר שבמחלוקת, וכן לא צירף צו קיום צוואה, והרי אין אדם יכול לתבוע על פי צוואה אלא
23 אם ניתן צו לקיומה (סעי' 39 לחוק הירושה, תשכ"ה -1965).

24
25 6. מכל מקום, המחלוקת בנושא הזכויות על חלקת הקבר אינו יכול להיות נדון בהליך דגן ובוודאי
26 שלא בהליך בזק במהלך אחר צהריים אחד, שעה שגופת המנוחה שטופה ומוכנה לקבורה והיא
27 טרם נקברה.

28
29 7. המנוחה תיקבר אפוא לאלתר בחלקת הקבר שנושאת את שמה, בהתאם להחלטתי המוקדמת
30 יותר מהיום.

31
32 8. ככל ובהליך נפרד יתברר שלמבקש זכויות בחלקת הקבר שבמחלוקת, הוא יהא זכאי לתבוע
33 פיצוי כספי, וטענות הצדדים שמורות להם.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

23 יוני 2024

תמ"ש 48601-06-24 האחות נ' האח

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

9. המזכירות תודיע לאלתר, לרבות טלפונית לצדדים.

ניתנה היום, י"ז סיוון תשפ"ד, 23 יוני 2024, בהעדר הצדדים.

מיכל ברדנשטיין, שופטת